

‘De meeste kinderen zijn best aardig (BA).
Maar je hebt ook LP’s (lastpakken), ZP’s (zeurpieten) en
DL’s (dwarsliggers).
In een heel enkel geval is iemand een ZER.
ZER is de afkorting van Zeer Ernstige Ramp.’

(Meneer Storm)

○ **Over een Zeer Ernstige Ramp, een gewone zaterdag in Sanpeperveen en de droom van juffrouw Van der Toorn**

Dit boek gaat over Samuel Johannes Timotheus Veterklep, in het dagelijks leven bekend als Sam Veterklep.

Tien jaar voordat het verhaal begint werd Sam Veterklep geboren in een grijs huis met groene kozijnen in het dorpje Sanpeperveen. Sam was kaal en lelijk en zijn vader en moeder waren blij en gelukkig. Op dat moment was alles dus nog volstrekt normaal.

Maar vanaf de eerste dag ging er iets mis. Zo raakten meneer en mevrouw Veterklep iedere keer als ze hun hoofd in de wieg staken, geblesseerd.

Mevrouw Veterklep zei bijvoorbeeld: ‘Toe dan, Sammiesammie, kiedewiede... Au! Niet bijten!’

Of meneer Veterklep zei: ‘Dag stoere vent... Laat los! Mijn haar!’

En ze zeiden: ‘Niet schoppen!’

‘Niet knijpen!’

‘Niet trekken. Au! Mijn neus!’

‘Mijn oor!’

‘Mijn lip!’

Aan het eind van de eerste week liep meneer Veterklep rond met een blauw oog en had mevrouw Veterklep zeven pleisters op haar gezicht en een gekneusde pink.

‘Is dit wel helemaal normaal?’ vroeg meneer Veterklep.

Mevrouw Veterklep knikte. ‘Ik dacht het wel. Alle baby’s schoppen en bijten. Dat gaat over als hij groter wordt.’

Ze had gelijk. Toen Sam groter werd hield het schoppen en bijten op. Maar in plaats daarvan begon hij te smijten en te smeren. Dat klonk zo:

‘Niet aan de glazen, Sammie!’

‘Niet gooien, niet tegen het raam!’

‘Nee, niet die bloemen! Niet uit de vaas!’

‘Niet in de videorecorder!’

‘Niet met de pap! Nee Sammie, niet op de muren!’

Na het smijten en smeren kwam de Rottigheid. En dat klonk zo:

‘Whaah! Hoe komen die ijsklonten in ons bed?’

‘Wie heeft mijn veters aan elkaar geknoo... Au!’

Boink!

‘Wie heeft die kelderdeur... Help! **Help!** Laat me eruit!’

Meneer en mevrouw Veterklep kregen het zwaarder en zwaarder te verduren. Ze werden teleurgesteld, verdrietig, wanhopig of alles tegelijk.

Af en toe zaten ze samen aan de keukentafel en vroegen ze zich af wat ze verkeerd deden.

‘Hij heeft ergens last van,’ zei mevrouw Veterklep.

‘Ja, van ons,’ zei meneer Veterklep somber.

‘Misschien zien we er gek uit,’ zei mevrouw Veterklep.

‘Misschien houdt hij niet van bruin haar. Of van jouw bril. Of van onze stemmen. Of van mijn scheve hoektand.’

Maar ook toen mevrouw Veterklep haar haar blond verfde en meneer Veterklep zijn bril afzette en ze met piepstemmen begonnen te praten en mevrouw Veterklep haar mond dichthield om de hoektand te verbergen veranderde er niks. Dat wil zeggen: het werd alleen maar erger.

‘Niet knippen, niet in het kussen!’

‘Niet rondzwaaien, die veren!’

‘Niet omkeren! Niet de olijfolie! Niet glijden in de kamer, au! Ik val!’

‘We moeten iets doen,’ zei meneer Veterklep ten einde raad. ‘Maar wát moeten we doen? In ’s hemelsnaam, wat?’ Ze piekerden en piekerden maar hadden werkelijk geen idee.

‘We moeten gewoon nog meer ons best doen,’ zei mevrouw Veterklep ten slotte. ‘Als wij nog meer ons best doen, komt het beslist een keer goed.’

Dus deden meneer en mevrouw Veterklep gewoon nog meer hun best. En toen er niks veranderde, deden ze hun uiterste best om nóg meer hun best te doen. Maar het hielp allemaal geen zier.

Deden ze het dan zo verkeerd? En wat deden ze dan eigenlijk?

Ik zal één voorbeeld geven. Het Voorbeeld Van Het Krentenbrood.

Op een dag was de tijd gekomen dat Sam net als alle kinderen brood moest gaan eten in plaats van pap. Mevrouw Veterklep deed haar uiterste best om Sams brood zo lekker mogelijk te maken.

‘Alsjeblieft, dikke plakken worst.’

‘Nee!’

‘Wil je liever oude kaas? Of jonge kaas? Smeerkaas?’

‘Nee! Nee!’

‘Honing dan? Of stroop? Jam? Stroop én jam? Chocoladepasta?’

‘Nee! Nee! Nee!’

Wat ze ook probeerde, Sam smet alle boterhammen na één hap over zijn schouder tegen de muur. Die zat binnen een week vol bruine, rode en gele vlekken van pindakaas, bessensjam en ei met mayonaise. Mevrouw

Veterklep deed nog meer haar best. Roomkaas met plakjes gegrilde ham. Warme saucijsjes met pindasaus. Smeerworst met hagelslag en slagroom.

De muur begon meer en meer op een modern schilderij te lijken. Tot de dag dat ze krentenbrood met roomboter en pindakaas probeerde. Sam nam een hap en wilde de rest al over zijn schouder gooien, toen hij zich ineens bedacht. Hij nam nog een hap en propte de krentenboterham vervolgens in één keer naar binnen. Mevrouw Veterklep begon bijna te juichen. Eindelijk zag Sam er een keer tevreden uit. Maar haar blijdschap was van korte duur. Want vanaf dat moment wilde Sam alleen nog maar krentenbrood met roomboter en pindakaas. En alleen nog maar krentenbrood met roomboter en pindakaas betekende: Beslist Niets Anders! Als het krentenbrood een keer heel erg per ongeluk op was en de bakker dicht was omdat het bijvoorbeeld zondag was en mevrouw Veterklep Sam voor één keer witbrood met roomboter en pindakaas voorzette, kreeg hij meteen een Verschrikkelijke Driftbui en begon hij te schreeuwen.

‘Krentenbrood! Krentenbrood! **Krentenbrood!**
Krentenbrood!’

En dan schreeuwde hij net zo lang tot meneer en mevrouw Veterklep van ellende in het schuurtje gingen zitten kaarten om hem niet te horen.

(Ja, ik hoor het jullie denken. Jullie denken: wat een

domme ouders zijn dat! Geef hem een pak slaag, stop hem zelf in het schuurtje en draai de deur op slot, tot hij smeekt of hij er alsjeblieft uit mag om een droge bruine boterham te eten. Dat zou een stuk beter helpen dan nog meer je best doen!)

Inmiddels was Sam Veterklep een Zeer Ernstige Ramp van het Aller Ernstigste Soort.

Meneer en mevrouw Veterklep hadden een hartgrondige hekel aan hun eigen zoon gekregen. Ze konden hem niet uitstaan en wensten hem stiekem de verschrikkelijkste dingen toe. Maar dat durfden ze niet hardop te zeggen en zeker niet tegen elkaar.

Als het verhaal straks begint is Sam tien jaar en zit hij in groep zeven van basisschool De Pepermolen.

Van al dat krentenbrood met roomboter en pindakaas was hij dik geworden. Het leek wel of de roomboter vooral in zijn buik was blijven hangen en de pindakaas in zijn schouders, armen en benen. Alles bij elkaar was er gewoon veel te veel Sam Veterklep. Zelfs als hij op een grotemensenstoel zat, puilden zijn billen links en rechts over de zitting heen, als een drilpudding op een te klein bord.

Sam had geel haar waar hij iedere ochtend een klodder gel in smeerde zodat het plat op zijn voorhoofd lag. Zijn wangen duwden zijn ogen halfdicht, waardoor hij altijd gluurde en om zijn mond lag voortdurend een zelfingenomen grijns.

Het liefst stond Sam met zijn duimen achter zijn bretels en zijn buik naar voren. Meestal zei hij niets en keek alleen maar dreigend om zich heen. Soms zei hij trots: ‘Niemand kan om mij heen’, en daar had

hij gelijk in, want met die naar voren gestoken buik stond hij vreselijk in de weg. Of hij zei: 'Ik word later burgemeester van dit dorp. Dan ben ik de baas en ga ik iedereen ontslaan.'

‘Misschien gaat hij dan wel in de stad wonen,’ fluisterden de andere kinderen hoopvol, en ze rekenden uit dat dat nog wel minstens twintig jaar ging duren, want niemand wordt voor zijn dertigste burgemeester, helaas.

Eigenlijk liep alleen Lange Jan nog weleens met Sam

mee, maar dat was voornamelijk omdat Lange Jan een meeloper was. Sam had maar één echte vriend. En dat was zijn rat.

De rat heette Hercules.

Het was een wit beest met een zwarte kop met daarop een pluk wit haar. Hij had ogen met rode randjes, kale roze oren en een lange gladde staart. Overdag woonde hij in het borstzakje van Sams hemd. Hij ging overal mee naartoe. Meestal stak hij zijn snuit nieuwsgierig uit het zakje naar buiten, soms ook kroop hij op een van Sams brede schouders, waar hij rechtop ging zitten en brutaal om zich heen keek. Sam en zijn rat waren onafscheidelijk en het zou niemand verbazen als het beest zelfs meeding naar bed. In ieder geval ging hij mee naar school. Niet dat dat mocht overigens. Vanwege de hygiëne en andere belangrijke bezwaren was het ten strengste verboden om dieren mee naar school te nemen, en al helemaal een vieze loslopende rat. Maar de Zeer Ernstige Ramp Sam Veterklep trok zich daar geen sikkepit van aan. Iedere dag zaten hij en Hercules aan het eerste tafeltje in groep zeven, recht voor juffrouw Van der Toorn.

Nu is een jongen met een rat in zijn hemdzak voor geen enkele juf een pretje, maar voor de kleine zenuwachtige juffrouw Van der Toorn was zoiets een gruwel.

De eerste keer dat ze het beest zag was ze zich een ongeluk geschrokken.

‘Sam Veterklep, er beweegt iets in je hemd!’ riep ze met een schrille stem.

‘Waar?’ vroeg Sam onschuldig.

‘In je hemd, in je zak, je hemdzak, dáár!’

Omdat Sam haar niet-begrijpend bleef aankijken verzamelde ze haar moed en liep ze naar hem toe. Toen ze bij hem was hield Sam opeens zijn borstzakje open.

‘Bedoelt u hier?’ vroeg hij.

Juffrouw Van der Toorn deinsde achteruit.

‘Help! Een rat!’ riep ze.

‘Help! Een rat!’ schreeuwde Sam.

Hij greep de rat bij zijn staart en duwde hem pardoes in haar handen.

Juffrouw Van der Toorn gilde het uit en gooide het beest van schrik omhoog. Met zijn poten wijd en wapperende snorharen vloog hij door de lucht.

Zonder dat ze het zag ving Sam hem op.

‘Waar is hij? Waar?’ gilde juffrouw Van der Toorn.

‘Hier!’ riep Sam, terwijl hij hem weer aan haar gaf.

‘Ú bent de juf! Doe iets!’

Juffrouw Van der Toorn liet het beest vallen, klom op haar bureau en kreeg een bui. Een bui van juffrouw Van der Toorn bestond er vooral uit dat ze ging krijsen als een speenvarken. Dat klonk best indrukwekkend, maar ze deed het zo vaak dat niemand er nog van opkeek.

‘Vang hem! **Sla hem! Kill hem!**’ krijste ze.

Sam liet zich op de grond zakken en stopte de rat vlug in zijn borstzakje. Daarna kroop hij een beetje heen en weer, stond op en deed het raam open en dicht.

‘**Waar is hij?** Nou? **Nou?**’ gilde juffrouw Van der Toorn.

‘Hij is weg,’ zei Sam en hij veegde zogenaamd opgelucht zijn voorhoofd af.

Juffrouw Van der Toorn kroop van het bureau en ging zwiingend op haar stoel zitten. Af en toe keek ze strak naar het borstzakje van Sams hemd, dat niet bewoog, maar waar wel een bobbel in zat.

Daarna heeft juffrouw Van der Toorn nooit meer iets over de rat gezegd. En dat terwijl de donkere kraalooijes haar iedere dag van nog geen meter afstand in de gaten hielden.

Op zijn tiende was de Zeer Ernstige Ramp Sam Veterklep geïnteresseerd in maar twee dingen: het eten van krentenbrood met roomboter en pindakaas en het uithalen van Rottigheid. Om dat te begrijpen hoef je maar één keer op een zaterdag achter Sam aan te lopen. En omdat we op die manier ook alle anderen uit het boek leren kennen doen we dat eerst.

Op de zaterdagochtend voor het verhaal begint kwam Sam om halfelf uit bed. Hij gooide zijn pyjama op de grond, hees zich in zijn kleren, smeerde een klodder gel in zijn haar en slenterde naar de keuken. Daar propte hij zeven krentenboterhammen met roomboter en pindakaas naar binnen en liep de deur uit.

Mevrouw Veterklep stond op een keukentrapje bij het raam. Aan de trap hing een rode emmer. Mevrouw Veterklep zeemde de ramen. Ze boog net naar het raam om een vieze vlek te bestuderen toen ze achter de vlek haar spiegelbeeld zag. Ze schrok. Ze zag hangende mondhoeken, diepe rimpels en een treurige blik. En een onderkin. Die had ze omdat ze de laatste jaren veel koeken at, het liefst grote koeken met pinda’s erop. Daar

deed ze zó lang mee dat ze die ene zorg even vergat. Die ene Grote Super Zorg, die er nu al tien jaar voor zorgde dat ze nagelbijtend en knarsetandend door het leven ging.

Vlug wreef ze met de spons over het spiegelbeeld.

Achter haar rug liep Sam de tuin in. Toen hij zijn moeder de ramen zag zemen bleef hij staan. Hij dacht even na, begon te grijnzen en sloop terug naar binnen.

Even later zakte hij met een bus scheerschuim achter de heg.

Mevrouw Veterklep klom net van de trap, zette hem een stukje naar rechts en klom er weer op. De trap kreunde vervaarlijk.

